

CZY FAKTYCZNIE JUŻ PO KRYZYSIE?

**- wprowadzenie do debaty nt:
*Systemowe źródła obecnego kryzysu
światowego.***

Referuje prof. Tadeusz Kowalik.

**(w Klubie Twórców Ekorozwoju
przy LTN-K,
8 stycznia 2010 r.)**

Lesław Michnowski

Członek Komitetu Prognoz

“Polska 2000 Plus”

przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

<http://www.psl.org.pl/kte>

kte@psl.org.pl

SPIEGEL ONLINE: Czy jest możliwe, aby światowa społeczność mogła składać się z 9 mld osób?

*Meadows: Nie. Nawet 7 mld ludzi jest już zbyt dużo (obecnie jest nas około 6,7 mld ludzi), jeśli chcemy zapewnić im odpowiedni standard życia. Nawet gdybyśmy chcieli nadal utrzymywać obecne wielkie społeczne rozwarstwieni - mała superbogata część światowej społeczności przy społecznym wykluczeniu jej znakomitej większości – to i tak musielibyśmy światową społeczność pomniejszyć do około 5 – 6 mld osób. Natomiast, **jeśli chcemy aby wszyscy ludzie mieli dobre warunki życia, to trzeba doprowadzić jej liczebność zaledwie do 1 - 2 mld. osób.***

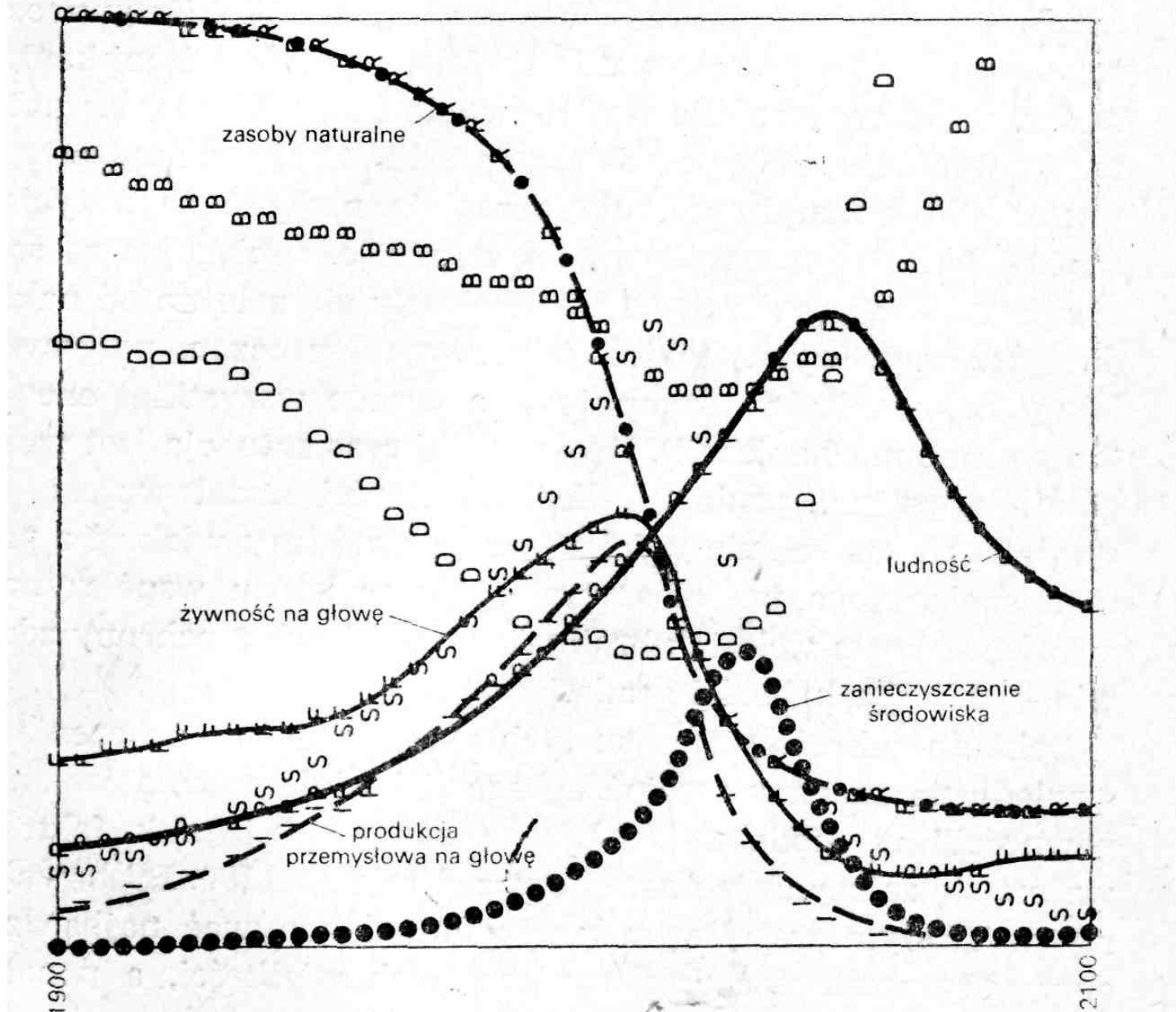
<http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,666175,00.html> (9 XII 2009),

Obecny kryzys finansowo-
gospodarczy to jawna faza kryzysu
globalnego rozpoznanego
metodami symulacji komputerowej

—

Pierwszy Raport dla Klubu
Rzymskiego „Limits to
Growth/Granice wzrostu”, 1972.

RYS. 49. Model świata. Przebieg typowy

Meadows, D.H., ...Granice wzrostu (1972)

Problemy do rozwiązania:

- (1) – zapewnić dostęp do alternatywnych źródeł zasobów naturalnych (w tym energii);
- (2) – kształtować środowisko przyrodnicze w sposób zgodny z potrzebami życia człowieka;
- (3) – powstrzymać nadmierny przyrost zaludnienia Ziemi;
- (4) – stymulować ekospołecznie użyteczną aktywność społeczno-gospodarczą
- (5) – zapewnić dostęp do wiedzy o kompleksowych skutkach ludzkich działań oraz innych zmian w środowisku..

Dwa jakościowo odmienne
diagnozy i obronne podejścia w
przezwyciężaniu globalnego
kryzysu:

- (1) egoistyczne, socjal-
darwinistyczne (Lebensraum), oraz
- (2) dobra wspólnego,
ekohumanistyczne

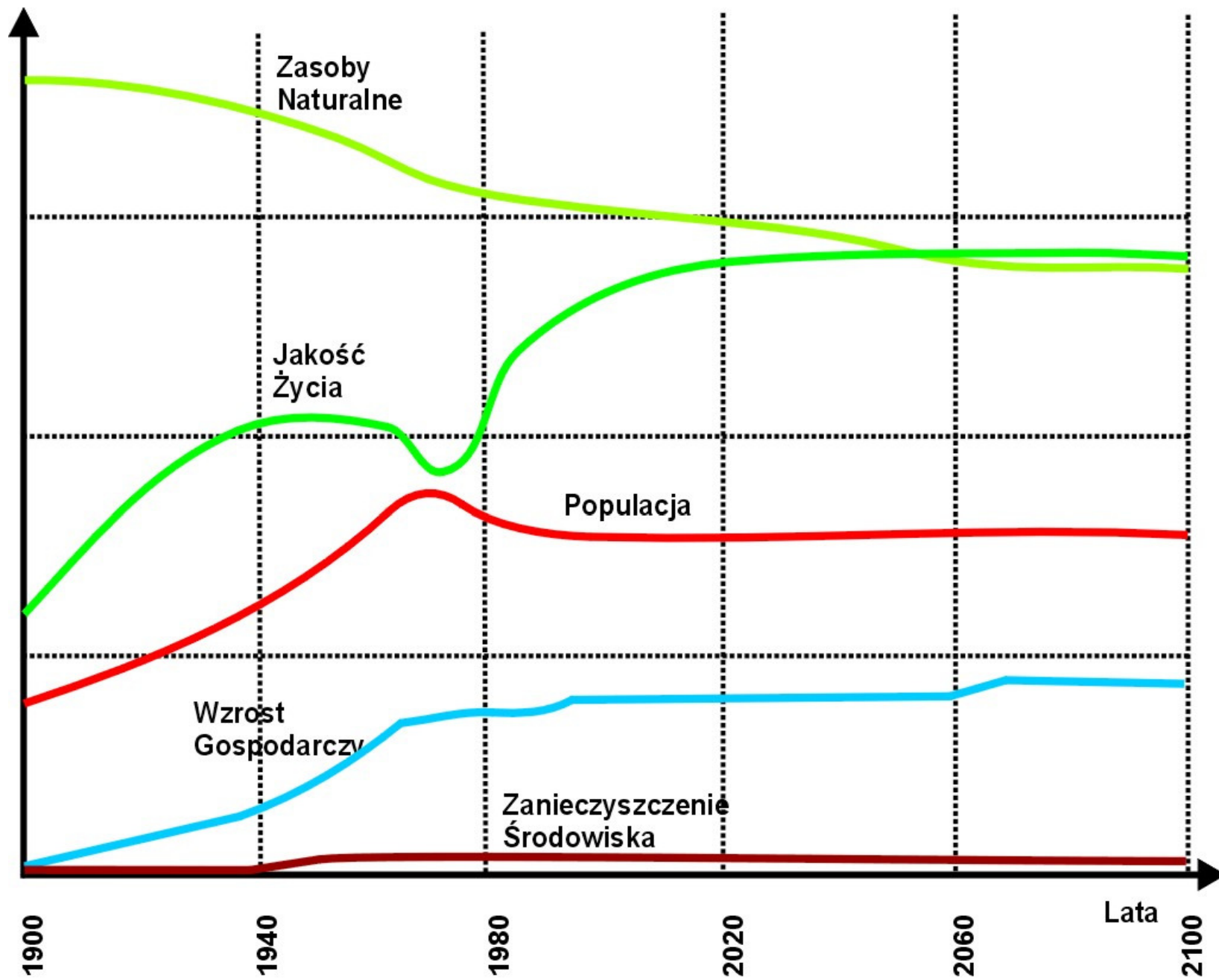
Koncepcja „zerowego wzrostu”
(Lebensraum)
jako sposób przywrócenia
(metodą socjal-darwinistyczną)
i utrzymywania równowagi
w układzie: ”człowiek – przyroda”.

Forrester, Jay W., 1995, *Counterintuitive behavior of social systems*, D-4468-2 1, fig. 8 –

<http://sysdyn.clexchange.org/sdep/Roadmaps/RM1/D-4468-2.pdf>

(Wg Forrestera nadal brak adekwatnych informatycznych narzędzi wspomaganiania polityki).

Źródło: (Forester, 1995)

Jak rozpoznawać, które obronne
podejście dominuje w praktyce
globalizacji?

Podejście „zerowego wzrostu”:

- (1) - Wzmacniać patologicznie układ Centrum (1 mld, „nadmocność”) – Peryferie (6 mld, „podmocność”).
- (2) – kreować super-bogą pseudo-elię systemu światowego;
- (3) – eliminować zdolności obronno-rozwojowe (w tym gospodarkę, naukę, potencjał intelektualny) państw Peryferii;
- (4) – wzmacniać siły obronne Centrum;
- (5) – budować Orwellowski totalitaryzm globalny.

Nowy **EKOFASZYSTOWSKI** Porządek Światowy

Podójście ekohumanistyczne

- (1) Aksjologia dobra wspólnego/wspólnego interesu (win-win);
- (2) – nowa, EKOSPOŁECZNIE UŻYTECZNA rewolucja n-t;
- (3) – powstrzymywanie nadmiernej rozrodczości drogą awansu kulturowego i stymulowania ekospołecznie użytecznej aktywności społeczno-gospodarczej;
- (4) – Poinformowywana (dostęp do wiedzy o skutkach zmian) globalna kooperacja i koordynacja.

Tendencje ekohumanistyczne:

- (1) – Limits to Growth (LtG) 1972, Beyond the Limits 1992, LtG The 30 Year Update 2004
(Dana Meadows – Loving, Truth-Telling).
- (2) JP II i BXVI – Cywilizacja Życia i Miłości, Rodzina Narodów, sprawiedliwa globalizacja, wzmocnione ONZ;
- (3) – Unia Europejska, Odnowiona (2006) EU SDS, Traktat Lizboński (Społeczna Gospodarka Rynkowa), Merkel – rewolucja n-t, a nie „zerowy wzrost”. Sarkozy - nie dla spekulacji i wyznaczania PKB.
- (4) Chiny – globalne win-win, kooperacja (Hu Jintao: <http://english.people.com.cn/90002/98666/99066/index.html>).
- (5) – Davos 2009, konieczność globalnej kooperacji, Clinton i in.

W przypadku kontynuowania socjal-darwinistycznej dominacji, obecny kryzys społeczno-gospodarczy będzie kryzysem „pełzającym”, prowadzącym do 1 mld zaludnienia Ziemi – i upadku także Centrum.

Jan Paweł II (SRS 1987):
*budować RAZEM, jeśli chce się
uniknąć ZAGŁADY WSZYSTKICH.*

Dziękuję za uwagę

<http://www.kte.psl.pl>

kte@psl.org.pl